

УДК 336.717.061

Є.М. Поздняков

аспірант

Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського

ЦЕНТРАЛІЗОВАНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

У статті проведено аналіз світового досвіду та обґрунтовано основні принципи використання централізованої системи управління проблемними кредитами комерційних банків, визначено аргументи “за” та “проти” створення “санаційного” банку в Україні.

Ключові слова: банківська криза, проблемний кредит, централізована система управління, “санаційний” банк.

I. Вступ

Світова фінансова криза, наслідком якої було посилення тенденції до зростання рівня проблемної кредитної заборгованості, зниження реальної вартості активів, викликала значне погіршення ліквідності банківського сектору економіки, що супроводжувалося збільшенням збитків та різким зростанням обсягів вилучених вкладів [7, с. 12–13]. Така ситуація зумовила масове погіршення платоспроможності кредитних організацій та, як наслідок, призвела до неспроможності банківської системи розподіляти фінансові ресурси [6, с. 20].

Саме тому важливе практичне значення має розробка сучасних підходів до вдосконалення організації управління проблемними кредитами на основі системи організаційно-правових та адміністративних заходів.

Аналіз останніх публікацій і досліджень свідчить, що в науковій літературі питанню управління проблемною кредитною заборгованістю банків приділено достатньо уваги, так, актуальність цієї проблеми знайшла відображення в низці публікацій вітчизняних та зарубіжних науковців і практиків, зокрема О. Александрова, О. Барановського, В. Герасименко, Р. Герасименко, О. Дзюблюка, С. Кузнєцова, В. Міщенко, М. Попової.

II. Постановка завдання

Питання управління проблемними кредитами вітчизняних банків ще не вирішені повною мірою. У наукових працях фрагментарно досліджено методи управління проблемними активами. Тому метою статті є аналіз світового досвіду та обґрунтування основних принципів і практичних підходів до використання централізованої системи управління проблемними кредитами комерційних банків.

III. Результати

Світова практика виробила дві основні системи управління проблемними актива-

ми – централізовану і децентралізовану. У першому випадку, що найчастіше використовується, провідна роль у реструктуризації проблемної заборгованості відводиться державним агентствам (компаніям), які створюються для викупу й управління проблемною заборгованістю, у другому – самим банкам.

При централізованій системі управління проблемною заборгованістю проблемні портфелі комерційних банків обмінюються на боргові зобов'язання або акції агентства (Мексика), або на боргові зобов'язання уряду (Угорщина). Купівля проблемних кредитів за “живі” гроші не мала значного поширення і відбувалася, як правило, за наявності особливих відносин між державою та кредитними установами [8, с. 15].

Централізована схема застосовувалася при банківських кризах у таких країнах, як Болгарія, Угорщина, Мексика, Чеська Республіка, Чилі, Швейцарія, Ірландія, Великобританія, Німеччина. Цей метод ефективний у разі масштабної дестабілізації банківської системи із залученням великої кількості кредитних організацій, а також за умови наявності значної частки однорідних кредитів (за видами позик, умовами погашення, за групами позичальників тощо). Тому буде доречним проаналізувати досвід вищезначених країн.

У Болгарії здійснене в 1991–1992 рр. часткове списання боргів підприємств унаслідок недостатності коштів, виділених на ці цілі з державного бюджету, до помітного поліпшення ситуації не привело. У 1993 р. для управління кредитними портфелями та рекапіталізації банків були випущені довгострокові (з терміном погашення 25 років) державні облігації, які було вирішено використовувати як забезпечення для отримання кредитів і платіжний засіб при приватизації державної власності. Проте і цей крок виявився малорезультативним. У 1997 р. ці облігації було зараховано Центральним ба-

нком до категорії сумнівних активів, що потребувало створення спеціальних страхових резервів. Проблема безнадійних боргів продовжувала загострюватися: співвідношення безнадійних кредитів і сукупного банківського капіталу становило 214%.

В Угорщині в 1992 р. проведено стратегію управління кредитними портфелями шляхом обміну проблемних банківських активів на державні облигації. Однак у зв'язку з кризовою ситуацією у сфері матеріального виробництва до оздоровлення фінансового стану банків це не привело. Середній по банківському сектору коефіцієнт достатності капіталу впав у 1993 р. до нуля, а у деяких банків досяг від'ємних значень.

У Чехії при реструктуризації банків і підприємств-боржників на рахунок Консолідаційного банку було зараховано частину прострочених кредитів на суму 11 млрд крон. Крім того, банкам безкоштовно було надано державні облигації на суму 50 млрд крон, які могли бути ними використані як для збільшення власного капіталу (в такому разі облигації погашалися державою протягом 25 років), так і для обміну на акції клієнтів-боржників із сприятливими ринковими перспективами. Фінансова допомога, надана на розвиток комерційного банківського сектору, дала змогу зміцнити його ліквідність у 1990–1993 рр. Якщо в 1991 р. середній по банківському сектору коефіцієнт достатності капіталу становив лише 2% (при нормативному значенні 6,25%), то в 1993 р. лише у деяких банків цей показник не досягав нормативного рівня. Проте надалі ситуація знову дестабілізувалася. Частка проблемних кредитів у сумарних активах банківської системи після невеликого зниження знову досягла колишнього рівня – 25–30%. Консолідаційний банк не досяг успіху в управлінні зарахованими на його рахунок проблемними активами [10, с. 20].

Наприкінці 1970-х рр. у Чилі було лібералізовано банківську діяльність та послаблено обмеження стосовно ціноутворення без адекватних змін у банківському нагляді. Збільшення обсягів зовнішніх запозичень та розширення банківського кредитування сприяли економічному піднесенню, яке стимулювало зростання інфляції і відсоткових ставок, що, у свою чергу, призвело до переоцінювання активів у багатьох секторах економіки. Наступний спад економіки призвів до банкрутства підприємств і панічного вилучення вкладів. Центральний банк забезпечив високий рівень фінансування для банківської системи, викупив у банків проблемні іноземні валютні кредити, а згодом придбав інші проблемні кредити за первісною

вартістю за умови їх зворотного викупу банками за рахунок своїх майбутніх прибутків.

У Мексиці у відповідь на банківську кризу в 1980-х рр. влада вдалася до аналогічних заходів. Страхувальником депозитів виступив покупець проблемних кредитів. В обмін на проблемні активи банки отримали державні цінні папери. Якщо ці зобов'язання не погашалися у визначений термін, вони конвертувалися у власний капітал банку, а страхувальник вкладів набував права власності на банк. Згодом для роботи із проблемними кредитами було створено компанію з управління активами. Заходи щодо повернення проблемних кредитів передбачали державну допомогу окремим групам позичальників. Спочатку іноземним банкам було заборонено придбавати мексиканські банки, але згодом ці обмеження послабили, й уже сьогодні канадські, іспанські, британські й американські банки відіграють провідну роль у мексиканській банківській системі [9].

Успіх централізованої системи управління проблемними кредитами в розглянутих вище країнах виявився, як свідчить практика, тимчасовим і обмеженим. Жодній з них не вдалося досягти на шляху централізованої реструктуризації проблемних активів стійкого фінансового оздоровлення банків і підприємств-боржників з кількох причин [1, с. 10].

По-перше, виділення державних коштів на зміцнення банківських систем було слабо пов'язане із створенням певних стимулів до реструктуризації класифікованого портфеля і вимогами щодо поліпшення фінансових результатів діяльності. Отже, це не спонукало банки до активних дій з підвищення якості управління своїми активами, реструктуризації заборгованості підприємств, раціоналізації кредитної політики.

По-друге, списання і відстрочка погашення боргів підприємствам зумовили вирішення лише найбільш гострих проблем їх ліквідності, не стимулюючи при цьому підприємства до їх структурної перебудови і підвищення рентабельності.

У період світової фінансової кризи 2008–2011 рр. централізований метод управління проблемною кредитною заборгованістю комерційних банків широко застосовувався в ряді європейських країн (Швейцарія, Ірландія, Великобританія, Німеччина) та США з урахуванням досвіду банківської системи минулого століття. Досвід країн з управління проблемною кредитною заборгованістю в період останньої фінансової кризи є дуже цікавим і повчальним для нашої країни, тому доцільно розглянути його ключові моменти.

У жовтні 2008 р. у Швейцарії було створено спеціальний фонд Центрального банку з капіталом 60 млрд дол. США за рахунок Національного банку Швейцарії (Swiss National Bank) – 54 млрд дол. США та облігацій найбільшого банку країни – UBS (Union Bank of Switzerland) – 6 млрд дол. США. UBS, який серед інших європейських банків найбільше постраждав від кредитної кризи, перевів до створеного фонду проблемні активи (переважно ризикові іпотечні папери) на суму близько 39 млрд дол. США [2, с. 28]. Паралельно UBS отримав 6 млрд франків (приблизно 6 млрд дол. США) від швейцарської влади, яка, натомість, одержала від банку облігації, що можуть бути конвертовані в 9,3% його акцій [12].

Фактично було використано гібридну схему з елементами санаційного банку та страхової компанії. Така схема обмежила витрати уряду країни, а також допомогла відновити довіру клієнтів банку, які за попередні три місяці забрали зі своїх рахунків більше ніж 49 млрд швейцарських франків.

В Ірландії у кінці 2009 р. урядом було створено спеціальну установу – Національну компанію з управління активами (National Asset Management Agency – NAMA), що викупувала “погані” активи за рахунок державних облігацій, які підлягали обміну на кошти в Європейському центральному банку.

Перший викуп відбувся у кінці березня 2010 р., таким чином, Ірландія стала першою країною в євроні, що допомогла комерційним банкам звільнитися від проблемної заборгованості. За час кризи NAMA викупила активи номінальною вартістю приблизно 80 млрд євро (це приблизно 50% ВВП країни), переважно це були іпотечні кредити на придбання та будівництво нерухомості. Через те, що внаслідок світової фінансової кризи вартість нерухомості в Ірландії впала в середньому на 50%, уряд викупував проблемні кредити у найбільших банків із великим дисконтом, що становив, за даними прес-релізів NAMA, в середньому приблизно 47% (від 35 до 58%). Також комерційним банкам, які в результаті списання проблемної заборгованості перестали відповідати вимогам достатності капіталу, Національна компанія з управління активами надавала кредити в обмін на їх акції [5].

У Великобританії восени 2008 р. держава була змушена рятувати і Royal Bank of Scotland, і Lloyds TSB, що опинилися на межі банкрутства. Сьогодні британські платники податків в особі уряду володіють великими пакетами акцій цих двох комерційних банків: Lloyds Banking Group – 41%, Royal Bank of Scotland – 84%. У лютому 2008 р.

було повністю націоналізовано банк Northern Rock, що посідав п'яте місце в країні за обсягами виданих іпотечних кредитів. Британський уряд узяв на себе управління зобов'язаннями банку в розмірі майже 100 млрд фунтів. У січні 2010 р. британська влада оголосила про поділ банку Northern Rock на дві частини. Одна з них – Northern Rock PLC – функціонує як звичайний комерційний банк, а друга компанія – Northern Rock Asset Management PLC – фактично стала “банком поганих активів”, зосередивши в собі всі проблемні іпотечні кредити, і займається питаннями повернення вкладень у банк. Урядом Королівства у другій декаді червня 2010 р. виставлено на продаж і повернено в приватні руки компанію Northern Rock PLC. При цьому банк “поганих” активів Northern Rock Asset Management залишився під управлінням держави [3].

Німецький бундестаг 13.05.2009 р. підтримав план міністерства фінансів щодо очищення балансів державних і комерційних кредитних організацій від “токсичних” активів, схваливши закон про “поганий” банк. Саме до цього фінансового інституту, згідно із законом, банки переводять на певний час свої ризикові цінні папери, натомість одержуючи від державного Спеціального фонду стабілізації фінансового ринку (SoFFin) гарантовані позики. Відповідальність за збитки “поганих” банків нести будуть самі фінансові установи. Якщо ж вони збанкрутують, розплачуватися доведеться платникам податків. Законом передбачено два варіанти функціонування “поганих” банків: щодо приватних банків було створено цільові компанії, котрі поглинали “токсичні” цінні папери; щодо державних земельних – спеціальні установи, підвідомчі або самим землям, або SoFFin [4].

Механізм функціонування такого банку полягає в реалізації проблемних активів кредитними організаціями в обмін на облігації, ціна яких не перевищуватиме 90% вартості цих активів. Передбачено, що проблемні активи передаватимуться до “госпітального” банку на термін до 20 років зі сплатою до бюджету Німеччини щорічних платежів. Платний характер державних гарантій пояснюється прагненням уряду підкреслити, що держава відповідально ставиться до надання допомоги [2, с. 29].

Отже, створений у Німеччині, так би мовити, полегшений варіант “госпітального” банку, на відміну від звичайного такого банку, не передбачає перекладання проблем банків на платників податків. Держава бере на себе відповідальність за проблемні акти-

ви в обмін на гарантію банків компенсувати збитки в довгостроковій перспективі.

У березні 2009 р. Міністерство фінансів США оприлюднило програму з "очищення" банківських балансів від проблемних кредитних активів – Public-Private Investment Program – PPIP з фондом у 1 трлн дол. США. Згідно з програмою, в банків придбаються проблемні кредити і цінні папери, пов'язані з іпотечним ринком. Механізм роботи полягав у такому: банки формували пул проблемних активів, після чого Федеральна корпорація страхування депозитів (далі – ФКСД) проводила аукціон з продажу проблемних активів (з дисконтом). Якщо ціна влаштувала продавця активу, то приватний інвестор фінансував операцію за рахунок випуску боргового цінного папера, гарантованого ФКСД. А далі фінансування здійснюється за рахунок коштів держави та приватного інвестора у співвідношенні 6 до 1. Приватний інвестор отримує в управління пул проблемних активів [11].

У результаті аналізу досвіду управління проблемною кредитною заборгованістю вищезазначених країн впливає, що вжиті ними заходи включали:

1. Поповнення капіталу банків за рахунок державних коштів в обмін на їхні акції або повну їх націоналізацію.
2. Обмін простроченої частини їхніх кредитних портфельів на довгострокові державні боргові зобов'язання.
3. Злиття банків.
4. Проведення централізованої реструктуризації боргів з їх відстрочкою, частковим списанням, продажем або обміном на акції підприємств.

Практичний досвід використання централізованої системи в багатьох країнах світу показав, що успішніше вони функціонували там, де [9]:

- забезпечено політичну й економічну стабільність, існує порозуміння і взаємодія між гілками влади;
- управління активами здійснювали спеціалісти комерційних організацій, а не уряду чи урядових компаній;
- був нижчий рівень законодавчого захисту боржників;
- банки самостійно проводили активну фінансову й операційну реструктуризацію;
- було забезпечено своєчасність і оперативність реагування банків та державних органів на виклики кризи, а також якісний банківський нагляд і регулювання.

Актуальність проблеми "поганих боргів" у банківській системі України визнається як учасниками ринку, так і представниками На-

ціонального банку й органів державної влади.

Ідея створення санаційного фінансового інституту в Україні не нова. Декілька років тому на фінансовому ринку серйозно обговорювалася перспектива організації такої установи на базі ліквідованого Іпобанку. Пізніше були пропозиції щодо створення аналогічної структури на базі Укрпромбанку. Національний банк навіть подавав у Кабінет Міністрів заявку з проханням виділити кошти для санаційного фінансового інституту.

Сьогодні Національний банк України продовжує наполягати на створенні санаційного банку. Відповідну ідею запропоновано в законопроекті від 31.05.2011 р. № 8586 під авторством депутатів фракції Партії регіонів В. Наконечного та Ю. Каракая [11]. Документ прийнятий у першому читанні і, за інформацією видання "Комерсант Україна", активно допрацьовується до другого.

Згідно із ст. 3 законопроекту, основною функцією санаційного банку є робота з проблемними активами банків, як тих, що здійснюють свою діяльність у загальному режимі, так і тих, у яких призначено тимчасову адміністрацію або які перебувають у процедурі ліквідації, та задоволення вимог вкладників та інших кредиторів. Зокрема, він зможе купувати проблемні борги, одержувати платежі за ними, відчувувати і проводити аукціони з продажу активів.

Єдиним засновником санаційного банку є Національний банк України. Формування статутного капіталу санаційного банку здійснюється за рахунок доходів Національного банку України та цінних паперів, емітентом яких є Національний банк України (ст. 4, 5).

Згідно з п. 2 ст. 8 законопроекту, визначення вартості активів, що набуваються, повинен буде здійснювати незалежний оцінювач. Безкоштовно борги можуть переводитися тільки з ліквідованих установ. Слід зазначити, що на відміну від звичайних кредитних установ, керівні посади в санаційному банку можуть займати тільки службовці НБУ.

Нагадаємо, вимога створити "банк поганих активів" передбачена меморандумом з МВФ. Фонд запропонував трансформувати в такий заклад "Родовід Банк", обмеживши його в прийомі депозитів. При цьому в нього планувалося перевести проблемні кредити Укргазбанку і банку "Київ".

На думку багатьох учасників банківського ринку, модель банку погано опрацьована авторами і не досягне поставлених цілей. Загалом ідея створення державного "банку проблемних боргів" має як прихильників, так і критиків. Аргументи "за" та "проти" створення такого банку наведено в таблиці.

Аргументи створення "банку проблемних боргів" [2, с. 30]

Аргументи прихильників	Аргументи опонентів
Без створення "поганого" банку неможливо розчистити банківські баланси й вивільнити кошти для збільшення обсягів кредитування. А без збільшення обсягів кредитування неможливо поновити зростання чи хоча б стабілізувати ситуацію в реальному секторі економіки	Відсутність коштів у необхідному обсязі. Створення спеціального банку "поганих" активів за рахунок державних коштів означає, що за рахунок коштів платників податків списуються з балансу банку помилки тих, хто оцінював ризики і приймав їх
"Санаційний" банк купує проблемні активи разом із забезпеченням і заставне майно без права користування (нерухомість поза балансом) у ліквідаторів збанкрутілих банків, у комерційних, державних і націоналізованих банків з дисконтом	Наявність проблеми оцінювання вартості проблемних активів. Для досягнення максимального рівня прозорості й ефективності процесу реорганізації проблемних активів їх передачу бажано здійснювати за ринковими цінами. Однак під час кризи і швидкого зниження цін на фінансові активи зробити це складно. Якщо активи передаються за високими цінами, то це вигідно банку, але не стимулює діяльність "банку проблемних боргів". В іншому разі зменшується ймовірність відновлення діяльності комерційного банку й навіть можливість продажу таких активів береться під сумнів
Банк, що перебуває на межі банкрутства, може отримати хоча б якісь фінансові ресурси і частково компенсувати збитки, не очікуючи, коли з'явиться можливість продати проблемні активи	Труднощі у сфері оподаткування, що істотно зменшують вигоду від продажу активів "поганому" банку, зокрема, неможливо зарахувати втрати від реалізації майна з дисконтом на валові витрати
Виведення проблемних активів дасть змогу менеджменту банку зосередити свою увагу на вирішенні поточних проблем банку та його стратегічному розвитку, не витрачаючи значну частину часу	Можливість виникнення якихось корупційних схем, поява стимулів купити активи лише у кількох "обраних" банків з використанням неринкових механізмів відбору банків
–	Створення "санаційного" банку потребує додаткових вливів капіталу. Аби впевнитися, що банк-одержувач може вижити, уряд вкладатиме кошти лише в тому разі, коли банк зуміє негайно залучити приватні інвестиції. Якщо банк не в змозі їх залучити (що підтверджує його неплатоспроможність), він буде поглинутий. Однак такий захід потребує тривалого часу і може провалитися будь-якої миті в разі втрати ринкової довіри

IV. Висновки

У статті проаналізовано світовий досвід централізованої системи управління проблемними кредитами комерційних банків, визначено основні форми її використання, наведено основні аргументи щодо створення "банку проблемних боргів" в Україні.

Науковою новизною дослідження є поглиблення знань щодо застосування централізованої системи управління проблемною кредитною заборгованістю й можливість її використання в банківській системі України.

Так, беручи до уваги європейський досвід, на наш погляд, найбільш доцільним у банківській системі України для вирішення проблеми управління проблемною кредитною заборгованістю є створення спеціалізованого агентства по роботі з проблемною заборгованістю на основі поєднання зусиль держави з її фінансовими ресурсами і потужними адміністративними важелями й ресурсів самих комерційних банків.

На користь такого підходу зазначимо таке:

1. Участь у "поганому банку" приватного капіталу дасть змогу вирішити основну проблему, пов'язану з визначенням реальної ціни "токсичних активів", за якою державний "поганий банк" скуповуватиме збиткові й неліквідні активи у фінансових інститутів. Завищення вартості "токсичних активів" призведе до втрат платників податків, а зниження – до нових збитків банків.

2. У разі залучення приватних інвесторів навантаження на державний бюджет буде істотно меншим, ніж при створенні суто державного госпітального банку.

3. Держава піклується про банківську систему, беручи на себе частину витрат. Решту беруть на себе банки, що надалі має стимулювати їх до поліпшення ризик-менеджменту.

Питання, яка із систем підійде краще для України, є важким і не має однозначної відповіді. Світового досвіду достатньо, щоби зрозуміти, що будь який варіант, у тому числі й вибраний НБУ, може спрацювати лише за умови відкритості й прозорості дій Національного банку й новоствореної структури.

Проведене дослідження показало, що створення "санаційного" банку як основи централізованої системи управління проблемними кредитами є досить привабливим і складним завданням, яке потребує комплексного опрацювання. Перспективою подальших досліджень у цьому напрямі є аналіз й обґрунтування використання на практиці протилежної системи управління проблемною кредитною заборгованістю – децентралізованої.

Список використаної літератури

1. Александров А.Ю. Управление портфелем проблемных кредитов коммерческого банка : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.10 / А.Ю. Александров ; ГОУ ВПО "Санкт-Петербургский государст-

- венный университет экономики и финансов". – СПб., 2010. – 23 с.
2. Барановський О.І. Проблемні банки: виявлення й лікування / О.І. Барановський // Вісник Національного банку України. – 2009. – № 11(165). – С. 18–31.
 3. Британская банковская система: сегодня и завтра [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.prostobankir.com.ua/mezhbankovskiy_biznes/stati/britanskaya_bankovskaya_sistema_segodnya_i_zavtra.
 4. В Германии одобрили идею создания плохого банка [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://minfin.com.ua/2009/07/06/bad-bank/>.
 5. Власти Ирландии скупают проблемные банковские активы на 80 млрд евро [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.uabanker.net/daily/2010/03/033110_1030.shtml.
 6. Дзюблюк О. Грошово-кредитна політика в період кризових явищ на світових фінансових ринках / О. Дзюблюк // Вісник Національного банку України. – 2009. – № 5. – С. 20–30.
 7. Герасименко В. Причини виникнення та форми прояву фінансової кризи в банківській системі України / В. Герасименко, Р. Герасименко // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 7. – С. 12–19.
 8. Кузнецов С.В. Ссудная задолженность кредитных организаций: проблемы и инструменты её урегулирования: автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.10 / С.В. Кузнецов ; ГОУ ВПО Академия народного хозяйства при Правительстве Российской Федерации. – М., 2008. – 20 с.
 9. Міщенко В. Удосконалення управління проблемними активами банків [Електронний ресурс] / В. Міщенко. – Режим доступу: <http://librari.if.ua/articles/aryikle-37>.
 10. Попова М.А. Методы управления портфелем проблемных активов в коммерческом банке / М.А. Попова // Финансовые исследования. – 2004. – № 9. – С. 20–24.
 11. Проект Закону про санаційний банк від 31.05.2011 р. № 8586 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=40512.
 12. Реформы в банковском секторе: семь раз отмерь... [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://news.finance.ua/ru/~12/0/all/2011/05/17/238609>.

Стаття надійшла до редакції 14.05.2012 р.

Поздняков Е.М. Централизованная система управления проблемными кредитами коммерческих банков

В статье проведен анализ мирового опыта и обоснованы основные принципы использования централизованной системы управления проблемными кредитами коммерческих банков, определены аргументы "за" и "против" создания "санационного" банка в Украине.

Ключевые слова: банковский кризис, проблемный кредит, централизованная система управления, "санационный" банк.

Pozdnyakov E. Centralized management system by problem credits of commercial banks

The article analyzes the international experience and proved the basic principles of using a centralized control system problem loans of commercial banks, defined arguments "for" and "against" creating "sanation" of the bank in Ukraine.

Key words: banking crisis, problem credit, centralized control system, "remedial" pot.